

menten. Lichte, ruime kamer, waarin de operatie geschieden kan: ruime, rustige verpleegkamer; goed bed; goede voeding, enz. Bovendien zal zoo noodig elk oogenblik een medicus ter beschikking van de geopereerde moeten kunnen zijn.

Het groote voordeel, dat mijns inziens, in het opereeren in de privaatspraktijk gelegen is, is, dat patiënte in haar eigen omgeving blijft en zodoende minder nerveus geschokt wordt. Bovendien laten zich vele patiënten eerder overhalen tot een operatie, indien deze in het eigen huis, dan indien deze in een ziekenhuis geschieden moet. Beperkt men dus deze operatie niet tot ziekeninrichtingen, maar brengt men ze in de privaatspraktijk over, dan zal men niet zelden in de gelegenheid zijn, tijdig patiënten te opereeren, die anders zich te laat zouden hebben aangeboden.

I N G E Z O N D E N S T U K .

ANTWOORD OP DE OPMERKINGEN OP HET RAPPORT DER COMMISSIE OVER TOEPASSING DER VACCINATIE-WET (zie blz. 697).

Toen de Commissie uit den Geneeskundigen Raad voor Gelderland en Utrecht, benoemd om een onderzoek in te stellen hoe de vaccinatie-wet in verschillende gemeenten wordt toegepast enz., haar Rapport uitbracht kon zij wel voorzien dat de inhoud daarvan hier en daar ontevredenheid zou opwekken. Hoewel zij haar taak zoo nauwgezet mogelijk had opgevat en zich geheel had onthouden om namen te noemen, of al was het zelfs indirect personen aan te wijzen, waren er toch zeker hier en daar geneeskundigen, die wel gevoelden dat een en ander op hen toepasselijk was en de Commissie wat te zeer van nabij hunne handelwijze had nagegaan. Het duurde dan ook niet lang of er kwamen eenige brieven en protesten in, waarvan sommigen alles behalve van een malschen aard waren. De conscientie begon te knagen en men wilde de schuld van zich af en op de Commissie werpen, die zulke verkeerde dingen had gedaan. Zij bijv., die het minst hadden gevaccineerd, riepen het sterkst over het verkeerde van de in de circulaire blootgelegde berekening, die op een verkeerden grondslag zou berusten. Ook de Heer BORST te Lienden wilde zich verontschuldigen, ook hij gevoelde dat bij hem niet alles in den haak was — en met recht. De goedgunstige lezer zal straks zien waarom.

Hij heeft het Rapport òf niet goed gelezen òf niet begrepen, hij zou anders hebben gezien dat het werkelijk uit twee deelen bestaat. Het eerste is gewijd aan een onderzoek van de duplicaat-verklaringen, waartegen de Heer BORST zoozeer opkomt, maar het tweede gedeelte is gebaseerd op de officieele lijst van de in elke gemeente verrichte vaccinatiën door de Gedeputeerde Staten aan de Provinciale Staten ingediend, welke lijst door de H.H. Inspecteurs uit de opgaven van de Gemeentebesturen wordt opgemaakt. Of nu alle Burgemeesters de vaccinatiezaak evenzeer ter harte gaat en even nauwgezet zijn in dit hun werk weten wij

niet. Wij weten het wel van sommigen en ook van den Burgemeester van Lienden.

Wat nu die duplicaat-verklaringen betreft, als men de moeite neemt 3343 van deze na te zien, zoo als de Heer BORST zelf aanhaalt, en van elke verklaring drie punten heeft aan te teekenen, hetgeen zoowat een 10,000 uitmaakt en alles zoo nauwgezet mogelijk opteekent, dan is dat geen werk dat in eenige oogenblikken afloopt en waarvan men zou kunnen zeggen „en klaar is de kunst!” Wij hebben voor dat werk hier en daar voor de hand weg van eenige Gemeentebesturen de duplicaat-verklaringen opgevraagd, om ook hieruit zoo veel mogelijk te onderzoeken op wat wijze de Wet werd opgevolgd. Daaronder was Lienden niet, trouwens dat had ook niet kunnen zijn, om de eenvoudige reden, dat aldaar over 1881 zulke stukken niet aanwezig waren. Er was in 1881 in Lienden *in het geheel niet gevaccineerd*, dus ook niet door den Heer BORST, ofschoon er volgens den norm, dien de Commissie had aangenomen, gemiddeld 117 hadden moeten ingeënt zijn. De Heer BORST had dus, volgens de officieele staten, dat jaar te Lienden in het geheel niet gevaccineerd. Zulks is bekend geworden. Inde ira! Had hij gevaccineerd dan had hij de verklaringen ingezonden, deed hij dat niet dan had hij zich schuldig gemaakt aan overtreding van Art. 7, al. 2 der Wet van 1865 (*Staatsblad* n°. 60). Het hoofd van het plaatselijk bestuur zou hem vervolgd hebben en hij zou volgens Art. 19 tot eene boete veroordeeld zijn van *f* 10 tot *f* 200. Het doet mij genoegen hier te kunnen melden dat er in het afgelopen jaar 1882 te Lienden 197 kinderen beneden de zes jaren zijn ingeënt en nog 12 boven dien leeftijd. Het nadeelig saldo werd dus voor een deel in dat jaar ingehaald.

Het onderzoek van de verklaringen heeft in vele opzichten een treurig resultaat opgeleverd. Wel heeft de Commissie op vele plaatsen veel ijver voor de goede zaak en nauwgezette plichtsbetrachting mogen bespeuren, maar zij heeft ook schandelijke praktijken, onwaarheden en bedrog bespeurd, zoodanig als zij zich niet had kunnen voorstellen dat iemand uit den eerbiedwaardigen stand der geneeskundigen zich daaraan kon schuldig maken. De Commissie heeft in haar Rapport niet alles willen vermelden, maar veel verzwegen, om niet sommige personen te veel te signaleeren en ze wegens bedrog en onwaarheid in de aangiften aan de kaak te stellen.

Een tweede onderzoek betrof de vraag of er genoegzaam werd gevaccineerd. Tot beantwoording dier vraag heeft de Commissie zich moeten houden aan de officieele lijsten die telken jare door de Gedeputeerde Staten in het Provinciaal Verslag worden gepubliceerd. Ze zijn dus officieel, maar al zijn ze dat, de Commissie wist zeer goed, dat er wel wat op de officieele waarheid valt af te dingen. Ze moest ze toch aannemen, maar deed dat, zoo als ze zeide, onder protest. Zij deed het echter te meer, omdat zij hoopte, dat, wanneer men zal bemerken, dat op die cijfers wordt gelet, dat ze worden gebruikt om licht te verspreiden en men daarnaar wordt afgemeten, in het vervolg ieder zich zal beijveren, ze zoo waar mogelijk te maken. Wanneer zij b. v. uit de officieele lijst van eene provincie in ons land, over 1881 opmaakt, dat aldaar in dat jaar 3718 vaccinatiën te weinig zijn gedaan, die een tekort opleveren van 52,8 pCt., dan is dat cijfer der verrichte vaccinatiën waarschijnlijk te laag, maar waarom geeft men dan ook in die provincie zoo slecht op? Indien daar op dat punt

slordigheid bestaat, dan is het te verwachten, dat er meer nalatigheid moet zijn in de geheele toepassing van de wet.

De Heer BORST geeft zelf een treffend en uitvoerig tafereel, hoe slordig de zaak in sommige gemeenten wordt behandeld. Gelukkig is dat lang niet overal het geval, de leden der Commissie konden zich daar persoonlijk van overtuigen. Veel, zoo niet alles, hangt af van de persoonlijkheid des geneesheers, die, door zich strikt aan de voorschriften der wet te houden, de menschen kan gewennen ook van hun kant daaraan te voldoen. Hij kan en dient hen op te leggen bij de vaccinatie de geboorte-acte mede te brengen, zoo als zulks in het Parc vaccinogène te Utrecht geschiedt. Hij kan ze door bedreiging van geen bewijs te zullen afgeven, wanneer ze niet tijdig de kinderen weder vertoonen, gewennen op den bepaalden tijd terug te komen. Wanneer men in genoemd Parc protesteert tegen het doen van tien steekjes, dan is het antwoord: „welnu laat uw kind elders vaccineeren, wij meenen dat tien steekjes noodig zijn om iemand te waarborgen tegen het krijgen van pokken”, en het slot is dat men zich onderwerpt. De menschen zijn niet zoo onhandelbaar als het schijnt, men kan ze ook in dezen aan eene zekere orde en regel gewennen.

De door de Regeering openbaar gemaakte treurige toestand in de gemeente Oud-Beijerland zet het zegel op hetgeen de Commissie in sommige gemeenten van Gelderland en Utrecht heeft gevonden. Zij had echter geen mandaat om de scholen in die gemeenten te bezoeken, zoo als de Heer BORST wil, en zoo zij zulks had kunnen doen, dan had zij daar niet alleen de verklaringen moeten nazien, maar ook al de armen van de kinderen, zoo als blijkt noodig te zijn uit het voorbeeld van Oud-Beijerland. Het is meer dan hoogst waarschijnlijk, dat zulke toestanden als er nu een te Oud-Beijerland aan het licht is gekomen in meerdere gemeenten van ons vaderland, in meer of mindere mate bestaan, zeker is het dat strenger toezicht op het werk der koepokinenting dringend noodzakelijk is, terwijl dit eene zaak van grooten omvang zijnde, van de Heeren Inspecteurs bij hunne vele andere bezigheden, niet kan gevergd worden.

Utrecht, October 1883.

Dr. DOMPELING.

B E R I C H T E N.

BUITENLAND.

LONDEN. — *The Lancet* van 26 Mei blijft nog steeds het gevaar, dat uit de aangenomen wijziging der Contagious Diseases Acts voortvloeijen zal, betreuren. Hij herinnert daarbij dat de eerste dier Wetten, in 1864 aangenomen, langzamerhand over verschillende garnizoensplaatsen uitgestrekt, eerst in 1870 in volle werking kwam. Het door Lord CARDWELL in 1873 uitgevaardigde bevel, om de soldij voor alle wegens primaire syphilis en blennorrhoea verpleegde militairen in te houden, had tot in 1879, toen het werd ingetrokken, talrijke ontduikingen en verzwijgingen ten gevolge en maakte dus voor die jaren het verkrijgen eener deugdelijke statistiek over de werking dier Wetten onmogelijk en alleen uit de jaren vóór 1874 kon dus eenig betrouwbaar overzicht ge-